ความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างระบบจำหน่าย กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง

Occupational Safety of Distribution system construction worker A Case Study of Provincial Electricity Authority khok Samrong

ภิญโญ สุวโรจนานนท์, ธีรพัฒน์ อินทร์ธรรมและ กุลสตรี ไชยพิมพ์
Pinyo Suwarochananon, Teerapart Intham and, Kullasatree Chaipim

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ หามาตรฐานวิธีการปฏิบัติงานที่ ปลอดภัย และถ่ายทอดความรู้กับผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง โดยทำการศึกษา แล้วทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อเลือกกลุ่มประชากร หลังจากการประเมินความเสี่ยงแล้วได้กลุ่มตัวอย่าง 1 ทีม 3 งานย่อย คือ งานติดตั้งอุปกรณ์หัวเสา งานพาดสายไฟฟ้า และงานขนย้ายเสาไฟฟ้า รวมทั้งสิ้น 15 คน โดยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง การเจ็บป่วยและอันตรายจากการทำงาน การสำรวจสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในงานก่อสร้างที่ศึกษา โดยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมด้านพฤติกรรมในการทำงาน การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และทำความเข้าใจ เกี่ยวกับปัญหาทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ใช้รูปแบบการเรียนรู้และการแก้ปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อให้ได้แนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขสภาพปัญหาหรืออันตรายที่เกิดจากการทำงาน จากนั้นติดตามผลการเรียนรู้ และประเมินผลการ ดำเนินการเพื่อหาส่วนที่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสม

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จึงปฏิบัติงานด้วยความเคยชินหรือตามประสบการณ์ในบางครั้งจะชอบการทำงานที่ท้าทายและมีความเสี่ยง แทนที่จะใช้เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล สาเหตุเพราะผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง ล้วนแต่ปฏิบัติงานมาเป็นเวลานาน จึงไม่ให้ความสนใจเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเท่าที่ควร อีกทั้ง ปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม จึงมีอาการเจ็บป่วยที่เกิดจากการทำงาน เช่นปวดต้นคอ ปวดไหล ปวดหลัง ปวดเอว ปวดขาเป็นต้น เกิดปัญหากับสุขภาพตา คือ อาการปวดตา ตาพร่า และเกิดการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานขึ้นเป็นประจำเช่น โดนของมีคมบาด ถูกกระแทกจากของแข็ง เป็นต้น

จากการวิจัยยังพบอีกว่า สาเหตุที่สำคัญของปัญหาความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง คือ การบริหารจัดการเรื่องความปลอดภัยที่เป็นรูปธรรม มาตรการเกี่ยวกับการป้องอุบัติเหตุในการทำงาน

คำสำคัญ: ประเมินความเสี่ยง, อุบัติเหตุ, ความเสี่ยง, ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

Abstracts

The purpose of this research is to study, analyze, find safe operating standards and transfer knowledge to construction workers. By conducting a study Then conduct a risk assessment to select a population group After the risk assessment, a sample group was obtained from 1 team and 3 sub-tasks, namely the installation of the columnar equipment. Electrical wiring work And moving electric poles, totaling 15 people by studying the basic information about construction workers Illness and occupational hazards Survey of working conditions and working environment Qualitative data collection in the study construction. This includes engaging observations of work behavior, in-depth interviews, and understanding of occupational health and safety issues. Apply learning styles and solutions to occupational health and safety problems. To obtain guidelines and measures for prevention and remedy of problems or hazards arising from work. Then follow up on the learning results. And evaluate the results Take action to find areas that need improvement

The results of the study showed that the construction workers were confident in performing their duties. Therefore working with habit or experience Occasionally, they prefer challenging and risky work. Instead of using tools Labor-saving machine And personal protective equipment Because of the construction workers All working for a long time Therefore, they do not pay attention to work safety as they should, and work in unsuitable environments. Therefore, there are work-related illnesses such as neck pain, flow pain, back pain, lumbar pain, leg pain, etc. There are problems with eye health such as eyestrain, blurred vision and injuries from work-related accidents on a weekly basis such as having something Cut Being hit by a solid, etc.

The research also found that A major cause of safety problems for construction workers is concrete management of safety. Measures on the prevention of occupational accidents

Keywords: Risk Assessment, accident, Risk, Safety at work

บทนำ

ในปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้มีการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กรดำเนินการภายใต้นโยบาย KEEN14 กล่าวคือ "ปรับปรุงธุรกิจที่มีอยู่ต่อไปเพิ่มธุรกิจใหม่จ้างงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีและบำรุงทรัพยากรมนุษย์" นำไปปฏิบัติโดยการพัฒนาระบบไฟฟ้ากำลังและองค์กรเพื่อช่วยเสริมสร้างธุรกิจหลักขององค์กรและสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนให้กับองค์กร กลยุทธ์นี้จุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานระบบไฟฟ้าและปรับปรุงระบบไฟฟ้าเพื่อความเสถียรความปลอดภัยและความพร้อมใช้งานสำหรับพื้นที่บริการทั้งหมด การปรับปรุงการดำเนินงานนั้น ย่อมมีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ซึ่งยังไม่มีระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ชัดเจน จึงเป็นอุปสรรคในการพัฒนามาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง จึงต้องการศึกษา และวิเคราะห์การเรียนรู้ ถึงการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เพื่อมาทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย ให้เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความปลอดภัยจากการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง
2. ศึกษา วิเคราะห์ และหามาตรการลดความเสี่ยง แนวทางการป้องกันของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง
3. ถ่ายทอดความรู้ และมาตรการลดความเสี่ยง แนวทางการป้องกันให้กับผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตในเชิงปฏิบัติ เน้นที่ผู้ปฏิบัติงานด้านงานก่อสร้าง ซึ่งจากการคัดเลือกโดยวิธีการประเมินความเสี่ยงตาม มอก.18001:2554

2. ขอบเขตในเชิงเนื้อหา เน้นศึกษารูปแบบมาตรการควบคุมป้องกันอันตรายจากการทำงานแล้วนำมาวิเคราะห์พัฒนารูปแบบมาตรการควบคุมป้องกันอันตรายจากการทำงานในการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การนำความรู้ไปใช้ใช้ประโยชน์ จากการศึกษาปัญหาและการแก้ไขปัญหา จะได้รูปแบบการเรียนรู้มาตรการควบคุมป้องกันอันตรายจากการทำงาน เพื่อแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ตรงและเหมาะสมกับงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง เพื่อให้ทราบถึงอันตรายที่เกิดจากการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างนั้นมีความสำคัญอย่างมากในการเก็บข้อมูล ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์มาเป็นเครื่องในการเก็บข้อมูล จะมีเนื้อหา ด้านข้อมูลส่วนตัว ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ การเจ็บป่วยและการบาดเจ็บจากการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่ง แบบสัมภาษณ์จะเป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการศึกษาได้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการดำเนินการ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไข

การกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง ผู้ปฏิบัติงานด้านงานก่อสร้าง มีจำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอโคกสำโรง ผู้ปฏิบัติงานด้านงานก่อสร้าง มีจำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้กรอกแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง และแบบประเมินความเสี่ยงซึ่งอ้างอิงเกณฑ์จากระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์การชี้บ่งอันตรายและการประเมินความเสี่ยงและการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง พ.ศ.2543เป็นแบบสอบถามและมีการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดระดับความเสี่ยงให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลให้ให้เกิดการบาดเจ็บหรือเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ข้อมูลสิ่งแวดล้อมในการทำงานส่วนที่ 3 ข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน
ส่วนที่ 4 ข้อมูลอาการป่วยที่เกิดจากการทำงาน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานกับนักปฏิบัติงานเทคนิค ปฏิบัติหน้าที่ความปลอดภัยวิชาชีพ และผู้ปฏิบัติงานก่อสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง เพื่อขออนุญาตในการทำวิจัยและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลแก่นักปฏิบัติงานเทคนิค ปฏิบัติหน้าที่ความปลอดภัยวิชาชีพ และผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง
3. สำรวจข้อมูลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโคกสำโรง
4. ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาแบบตรวจสอบและแบบสังเกตการณ์การทำงาน
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองประกอบกับการสอบถามคนงานหรือผู้ที่รู้เกี่ยวกับ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและบันทึกรูปภาพ โดยใช้แบบ ตรวจสอบและแบบสังเกตการณ์การทำงานที่พัฒนาขึ้น
6. นำแบบประเมินความเสี่ยงไปตรวจสอบ พื้นที่และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด มาดำเนินการประเมินความเสี่ยง นำผลจากการตรวจสอบที่พบว่า มีข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง ขั้นตอน/เรื่องที่ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่ได้มาตรฐานมาประเมินความเสี่ยงในการทำงานต่อไป สรุปผลการประเมินความเสี่ยง

ผลการวิจัย

ผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง เป็นชายทั้งหมด จบระดับการศึกษาอาชีวศึกษาทั้งหมด ส่วนใหญ่มีการสมรสแล้ว ประกอบอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง 10 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจกับงานที่ทำไม่คิดที่จะเปลี่ยนงานใหม่ ทำงานสัปดาห์ละ 5-6 วัน วันละ 7-8 ชั่วโมง ส่วนใหญ่มีปัญหาความเจ็บป่วยที่เกิดจากการทำงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เมื่อเกิดการเจ็บป่วยหรือมี ปัญหาสุขภาพจากการทำงานก็จะมีการปฏิบัติตนหลายวิธี เช่น ปล่อยทิ้งไว้ให้หายเอง รักษาด้วยตนเอง และไปไปโรงพยาบาล โดยค่าใช้จ่ายในการรักษาการเจ็บป่วยนั้น ส่วนใหญ่จะใช้การเบิกจ่ายแทนการใช้สิทธิประกันสังคม สำหรับเจ็บป่วยที่เกิดจากการทำงานของผู้ปฏิบัติงานก่อสร้าง ได้แก่ โรคปวดเมื่อยตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ปวดต้นคอ ปวดไหล ปวดหลัง ปวดเอว ปวดขา เป็นต้น อาการทางตาที่พบคือ อาการปวดตา ตาพร่า และ เป็นต้น ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเกิดการผิดปกติขณะทำงานซึ่งเมื่อหยุดพักนั้นก็จะหาย แต่ก็ยังพบผู้ที่มีอาการที่เมื่อหยุดพักแล้วก็ยังไม่หาย จากอาการปวดไหล่ และปวดเอว นอกจากนั้นยังมีผู้ที่มีอาการตลอดเวลาจากอาการปวดหลังและปวดขา ระดับความรุนแรงไม่รุนแรงมากถึงรุนแรง พบว่าสาเหตุของอุบัติเหตุเกิดจากการปฏิบัติงานกับสภาพของงานที่ไม่ปลอดภัย ประเภทของอุบัติเหตุพบมากที่สุด คือ โดนของมีคมบาด และถูกกระแทกจากของแข็งจะได้รับอุบัติเหตุเกิดขึ้นทุกสัปดาห์นอกจากนี้ยังพบอุบัติเหตุ ที่เกิดจากวัตถุกระเด็นเข้าตา วัตถุตกใส่ ถูกไฟฟ้าดูดและหกล้ม ระดับความรุนแรงไม่รุนแรงมากถึงรุนแรงปานกลาง และมีการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย (JSA) มีโอกาสได้รับอันตรายและบาดเจ็บ เนื่องสภาพแวดล้อมการทำงาน การกระทำที่ไม่ปลอดภัยก่อให้เกิดอันตรายได้ ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้ง เช่น ถุงมือหนัง ถุงมือยางทุกครั้งขณะปฏิบัติงานป้องกันการบาดจากของมีคมบาดหรือถูกไฟฟ้าดูด ศึกษาท่าทางที่ถูกต้องก่อนปฏิบัติงาน ตรวจดูสภาพชิ้นงานก่อนปฏิบัติงาน สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังและล้างทำความสะอาดอุปกรณ์และจัดเก็บเข้าที่หลังการใช้งาน